

SZARVAS és VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VÁSÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

Az eszményiség.

Lekopik a nevesebb gondolkozás zománca a létért való marakodásban. Míg az ember földi javakban meggazdagodik, a lelkiek megrosszadósodnak, élvezzük mód nélkül a műveltség tengeri áldásait, főlhabzsoljuk gyorsan, ami felhabzsolható és elnyűtt idegekkel rohanva milliónyi porszem társaságában a bizonytalanság örvénye felé. Egyetlen dolog van, a mi a hétköznapi élet árnyából kiemelkedik az embert és feléje ragyog: az eszményiség.

Ma az ember eszményiség nélkül nem bírja megbillantani és megérteni a fényt, mely nem e véges világból való? Hitvány darabja a föld kérgének, melyből kiköltözött mindenség lelke; silány sirhüvely; lakhelye minden sötétségnek, aljasságnak és nyomornak. Boldogtalan az ember, ha elveszti hitét és magasabb vezéresillagokban és az örökkévalóság élő fájáról leszakadva, az eszményiségtől nem kísérvé lehull a kétségbeesés sötét mélyébe, mely több és borzasztóbb mint a halál.

Mert kezdettől fogva csak azok boldogok, a kik hisznek és csak azok nyomorultak, akik hitüket elvesztették. S tartozzék az ember bármelyik vallás buzgó hívei közé, vagy vesse el az ember magától a legmagasabb hatalmak földi szimbolusát; a tudás világába menekülve,

Isten létezését is megtagadva, csak visszafordul tekintete mindig még a földgyomrából is a szférák fölé, hogy az elveszített eszményt megtalálja, mert a tudás fáklyáinak gyöngye fényével nem veszítheti el ragyogóbb eszményeit.

Nem azok tehát a boldogtalanok és nyomorultak, a kik a parancsolt és megkövetelt hitet elvesztették és leszállottak az alkotás művei közé, hogy a tudomány eszközeivel kutatásuk fel az új eszményt, a miben egyáltalán hinni tudnak. A bölcsélet és természettudomány maga eszményei felé haladva nem elensége a hitnek, de széttörője az emberi kényszernek, mely a lét legbecesebb kincseit haszonforrása gyanánt foglalta le és földi hatalommá tette mindazt, aminek földöntúli származása van. Száz átok menykővét hintse bár az egyház az igazság kutatóinak fejére, az eszményiség ereje nem a parancsban és kényszerítésben rejtőzik, hanem az emberi lélek szabadságában, mely leüperorva, elgázolva, üldözve és bilincsekbe verve is megkeresi magának az utat, a melyen vármok fizetése nélkül találkozik az örökkévalóság és a végtelenség gondolataival. És az eszményiség után kutatva bizonyára nem a tudomány az, mely a hitetlenség és eszmény nélküli valóság nyomába ejtette a civilizációt.

E század minden esetre megvénhedett és elveszítette eszményeit. E kor mindennek csak hasznát keresi és az eszményiség mindennemű

fékét elutasítja magától, bárhonnan jöjjön is, mivel akadályozza élvezeteit. Ma nincs eszményiség, vagy legalább is kevesen vannak, kikben él az ideál. Pedig néhány évtizeddel előbb is az eszmények nagy lánggal égő csillagai ragyogtak az eszményiség égboltozatán. A haza eszménye nagy volt, a szabadság eszménye milliók szívét képzelhetetlen szenvedéllyel töltötte el. Az egyenlőség eszménye is mint egy üstökös vonult át e század égboltozatán. A humanizmus eszményisége is velük volt, beköltözött a gazdagok lelkeibe, hogy a szegénységnek is jusson helye a társadalom terített asztalánál. Hol vannak ma ez eszmények? Sehol. Hol a magasság és a fény az irodalomban? Emelkedettség a művészetben? Tisztaság a becsületben, a szerelemben, az élet pályában most? Hol a mocsoktalanság, a szivekben?

Szürke szennyes realizmus uralkodik, mióta a világ elveszítette régi eszményeit, az emberiség gondolkodása ma a számításra alapszik és nem az eszmény, hanem a haszon vonza az embereket, minden illúzió és ideál nélkül.

De azért nem szűnhet meg az ideál művelése sem a vallásban, sem a tudományban, sem a művészetben. Hiszen nincs a földnek egy talpalatnyi területe sem, a hol eszmények ne lakoznának. A kimondott, a vászonra festett, a márványba vésett gondolat; mind tele van az ideál csodálatos hatalmával.

SZARVAS és VIDEKE TÁRCSAJA.

Ének a hétről.

Jer Muzsa, jer hamar, vesd le pongyoládát,
S öltsd fel helyébe ünneplő ruhádát.
Hosszu siestánknak vége van immáron,
No de hisz'píhentünk eleget a nyáron.

Vedd elő a sutból azt az ócska dudát,
Szedjed ki belőle a dinnyét, uborkát.
S azután fuj belé szedte vedtés szájjal,
Kenje meg Apolló a hajadat hájjal.

S ha a duda netán nem szelelné nagyon,
Kezdjed meg a dalod bővös, bájos hangon.
Mítől a népségnek apraja, meg nagyja
Nagy ámulatában száját nyitva hagyja.

Zengjük el a hétnek minden eseményét,
Ugy a miként történt, tartsuk meg a rendjét.
Mert tudod, hogy pedáns szörnyen ez a népség
S nagy könnyen kiteszi az embernek szűrét.

Mit se feledjünk el, semmit ki ne hagyjunk,
Nossza hát, rajta, fel, csengjen bongjon dalunk.
De előbb add ide a boros kupámat,
Így ni, kezdheted a cifra nótádat.

Zajongás, forgalom van most minden utcán,
Az ember úgy véli nem is Szarvas ez t'án.

Hozzánk a színészek mult héten megjöttek,
Szép hallgatóm rendben bemutatom őket.

Előjár Szalkay, lévén ő director
Mint operett-buffó kacagtat meg nagyon.
Régi ösmerőstünk Rajz Ódön jön aztán,
Sok tapsot, nagy sikert arat mint bonviván,

Ösmerős Kemény is, a baritont fujja,
Nincs is párja néki, ki oly szépen tudja.
Hetényi, Virágnak az gyönyörűségük,
Ha a kacagástól bőszen potyog könnyünk.

Pardon és grátia a dudás fejének,
Hölgycém könyörgöm meg hogy ne vernének.
Nőké az elsőség, az illem így szabja,
Ámde végén csattan, példabeszéd tartja.

Feledy Boriska vón a primadonna
Ámde néki most még se hire, se hamva.
A hiányát ugyan nem igen érezzük
Szegedy Zelmában bő kárpótlást nyertünk.

A kisz Szelesztvey isz kedvesz kiszasszony
Nem értem criticusz pártján mért nincz valjon?
Holéczy Ilona — junói természetű —
A hogy játszik cerál valóban nagyszerű.

A sikkes Váradyt sem hagyom ki kérem.
— Négyszemközt megsugom — érte ég a vérem.
S egy még kit említek ballerín'Carolát
Nyílt színen tapsolták nem egyszer meg tánczát.

Szóval elsőrangú ez a szintársaság
Zsufolásig is van majd mindég a színház.
Ám hiba mi történt többször is nem egyszer
Egy helyre két jegyet adtak ki nem egyet.

S evvel befejezve a solemnis cerclét
Folytathatjuk tovább a hétnek regéjét.
„Bor” előadásán ott volt Lepénd község,
Nagy bajszu Göre feszelgett az élén.

Két ünnep is esett ezen dicső hétre:
Szent István apostol s király születése.
Utóbbi ünnepen a fényes misére,
Bandával vonult fel Szarvas tűzörsége.

Istóczi is járt itt az Eszláról híres,
Az úgy miért fáradt nem valami fényes.
Néppárti lapot indítva az ipse
Kemény fába vágta, betörök a fejsze.

Megjött P. tanár is, szalon egylet feje,
Felvirágozott újra dicső, szép egylete.
A szalon tagoknak nincs most egyéb gondja,
Jó-e az apátnak nagy szerelmű csapja?

Egy papot egy timár — beszél a rege —
Csuful megugrasztott, hm! cherchez la femme!
Szerelem kertjében kódorgott a páter,
Még pedig filóban — cánis tóta máter.

Hegedős.

A ki az eszménységet megtagadja, az szét-
téli a kapcsolatot a föld élete és a mindenség éle-
te közt, mert ez a kapocs is maga az eszmé-
nyiség. Legyen ez a legnagyobb és a legtöké-
letesebb az emberi életben.

Ujdonságok.

— **Közgyűlés az ügyész választás tár-
gyában.** A szarvasi takarékpénztár, részvénytársaság a takarékpénztári ügyész választás megsemmisíté-
se tárgyában f. hó 25-én közgyűlést tart, a mikor is megvitatni fog, vajjon alapos-e az ok, melyet Grimm
Mér és társai a választás semmissé tételére fel-
huznak.

— **Lemondás.** A szarvasi polg. leányiskola egyik
rokonszenyes tagja Szőke Rózsa lemondott állásáról,
miután a hajdubüszörmei polg. iskolába választották
meg tanítónőnek. A megüresedett állásra aug. 26-ig le-
het pályázni.

— **Amerikába szökött.** Janca Márton szarvasi
timár mester egy csomó adosság hátrahagyásával. Jan-
ca mindig pontos fizető volt, saját házzal birt, s így
szökése feltűnést keltett. Hitelezői feljelentésére kiknek
mintegy 5000 koronával tartozott, köröztetését elren-
delték.

— **Tolvaly cigányok.** Darabos János hely-
beli mészárosnak f. hó 23-án d. u. Kapusza János és
cigány társai elloptak 320 koronát. Darabos azonban
felfedezte tettüket és kérte a tolvajokat, hogy pénzét
adják vissza, de ezek válaszul alaposan elverték, fejét
több helyen beszakították s bajsának egyik felét ki-
tűzték. Darabos feljelentésére Pharaó hős utódait a
rendőrség vette pártfogásába.

— **Uj iskola.** A rom. kath. hitközség ez évben
egy új iskolát épített. Ezen állásra még nincs tanító,
de a pályázat már ki van írva a tanítói álláshoz.

— **Hangverseny az orosházi Kossuth
szobor-alap javára.** Orosháza lelkes ifjuság f.
hó 27-én hangversenyyel egybekötött táncvigalmat
rendez az Orosházán felállítandó Kossuth szobor alapja
javára. A hangverseny műsora a következő: 1. Robert
le diable G. Mayerbeer, zongorán előadja Drucker
Margit. 2. Rendületle nil, költemény, Arany Jánostól,
szavalja Nagy József. 3. A véa cigány, melodráma,
Farkas Imrétől, zenéje Farkas Lajostól, szavalja Tóth
Lajos zongorán kíséri Magyar Lenke. 4. A bakfis,
monológ, előadja Havas Erzsike. 5. Népdal egyveleg
éneklik Kodá Ilonka és Vangyel Szilárd, cimbalmon
kíséri Bartók Irénke.

— **Iskola megnyitás.** A társ. polg. leányis-
kolában a beiratkozások szept. 1-én kezdődnek és tar-
tanak 3-ig. Szeptember 4-én lesz az ünnepélyos meg-
nyitás. 5-én pedig megkezdődik a rendszeres tanítás.

— **Esküvő.** Szécsi János szarvasi kereskedő e
hó 28-án d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órakor esküszik örök hűséget Szat-
mári Lidiának.

— **Beiratkozások.** A szarvasi izr. hitközségi
újpiskolában a beiratások a következő napokon fog-
nak megtartatni: szept. hó 1-én 2-án, d. e. 9—11, d.
u. 3—5-ig.

— **Küry, Békésen.** A békési egyetemi ifjuság
aug. 24. nagyon fényesnek ígérkező mulatságot rendez
melyre lejöjtét megígérte Küry Klára a népszínházi
békési születési csalóánya. A békésiek közt ez igen
nagy örömet okozott.

— **Hangverseny.** A m. kir. országos intézete-
ben képzett és a vakokat gyámolító országos egyesület
részéről gyámolított vakok zenekara folyó hó 26-án
hétfőn az „Árpád“ szálloda helyiségében hangversenyt
tart, melyre az érdeklődő közönség figyelmét felhívjuk.

— **Beiratkozások a községi iskolákba.**
Molnár János a községi iskolák igazgatója közönsé-
gére teszi, hogy a községi mindennapi és ismételő iskolákba
az érdeklődő szülők gyermeküket f. évi. szept. 1—15-ig
haladéktalanul beírassák. A ki ebbeli köteleességét nem
teljesíti, az az 1868-ik t. c. 4 §-a értelmében pénzbir-
sággal büntetettetik.

— **Békésvármegye Fehérvárynak.** Békés-
megye báró Fehérvárynak 50 éves jubileuma alkalmá-
ból a következő sürgönyt küldte: Báró Fehérváry Géza
ő excellenciájának Budapesten Ötven éves jubileuma al-
kalmából az igaz katona, és nemes férfi példányképét
tisztetéssel és szeretettel üdvözli Békésvármegye kö-
zönsége nevében ali-pan távollétében Bodoky főjegyző.

— **Hitves gyilkosság.** Békési tudósítónk
jelenti, hogy Horváth Ferencz békési lakos vasárnap
este csizvadás közben feleségét megfojtotta. A borza-
dalmas gyilkosságot az egyik szomszéd asszony fedezte fel
kinek feltűnt a Horvátok portáján uralkodó szokatlan
csendesség s betérve a házba, Horváthné a földön
elterülve holtan találta jajveszékölő kis fiától csokol-
gatva. Lárját csapott, mire a többi szomszédok s nem
sokára a rendőrség is megjelent. A gyanu rögtön
Horváth Ferenczre, a főjre irányult, ki feleségével
mindig rosszul bánt, ütötte, verte, s rémes tette után
keréket oldott. Kedden aztán réti tanyáján elfogta a
csendőrség. Tettét beismerte s most a gyulai fogház-
ban várja az esküdszék ítéletét.

Szinészet.

Minden nagyhangú előleges színházi jelentés, min-
den izetlen reklám teljes mellőzésével érkezett meg vá-
rosunkba a múlt hét Szombatján Szalkay Lajos szin-
társulata. S a milyen észrevétel csendben jött meg
mi hozzánk, épp oly észrevétel lopta be magát a kö-
zönség szívébe szeretetébe. S ez nagy munka volt. Kö-
zönségünknek még ott volt a szája izében a közel múlt
sok, keserű ízű kellemetlensége, a fényes hírű n. vá-
radi szintársulathoz fektetett reményében nagy csaló-
dása. Hozzájárult ehhez a társulat jóvetelét jóval meg-
előzőleg általánosan elterjedt azon pletyka, miszerint
a társulat nívója ugyszólván a zéruson áll s egy
igen csekély eredményű színi saionnak nézünk elébe.

Hogy a végeredmény mi lesz, emberi elme most
még nem tudhatja, de a majdnem mindég telt ház, a szép
összegű bérlet azt bizonyítja, hogy ez a mi szépet,
jót és nemeset önzetlenül kultiváló közönségünk ismét
bizik és remél. Tárt karokkal őszinte szívből fakadó
osztatlan lelkesedéssel fogadta mindjárt az első este
Szalkay szintársulatát. S ez lelkesedés azóta sem fo-
gyott sőt növekedett s növekedni is fog, ha csak a
jövő a jelent meg nem csafolja.

A múlt hét eléggé fényes repertoárjából s az
egyed-egy darabok előadásából — a vidéken alkalmazható
mérték szerint — itélve a társulat ensembléje a kö-
zepek színvonalon jóval felül áll. Kiváló erejét képezi
régí ösmnrősünk Rajz Ödön, ez az igazán genialis,
bámulatosan sok oldaluan képzett képzett színész. A
mint a múltban, úgy a jelenben is ő lett a közönség ked-
vence és méltán. Erős tehetséggel rendelkezik Szalkay
is, nem különben a társulat két virtuóz comicusa: Vi-
rág Ferencz és Hetényi Elemér. Szép terje-
delmű tömör csengésű baritonjáról, jó alakító képessé-
géről már a múltból előnyösen ismerjük Keményt
is. A nők közül Szegedy Zelma említendő első he-
lyen, mint a ki kellemes, iskolázott hangjával, szép
coloraturájával, rutinírozott, kedves játékaival teljesen
kiérdemelte a közönség osztatlan tetszését és elisme-
rését. Holéczy Ilona a társulat drámai személyze-
tének képezi elsőrangú oszlopát. Impozáns alakja, az
indulatok legfinomabb nüancainak kifejezésére alkalmas
hangja játékaival elementáris hatása erős tehetségének
bizonyítékai. Kedves jelenség a színpadon Várad
Jolán is discret, subtilis játékaival, valamint Széles-
tey, kinek organumának hibás volta teszi kevésbé
élvezhetővé előadását úgy, mint enekét. Az egyes da-
rabok rendezései tudással rendelkező, erősen képzett
kezekre vallanak. A kar nem sokat ér, a zenekar tür-
hetőbb a tavalyinál, a karmester rendkívüli praecizi-
tással vezeli, de kár, hogy dirigálásában kevés részt
hagy az érzésnek. A jelmezek gazdag berendezésű ru-
határról tesznek bizonyosságot. A mi a technicali részt
illeti, különösen a scenírozást, bizony az sok kívánni
valót hagy fenn maga után. Különösen az újabb ope-
retteknél, a hol a hatás a fényre, kiállításra van ala-
pítva. De eme fogyatékoság miatt legkevésbé az igaz-
gatót hibáztathatjuk. Jó lélekkel nem követelhetjük
tőle, hogy nagy színpadokra alkalmazott diszleteit egy
hat hetes színi évad kedvé t elvágassa, mert azokat
másképp a mi színpadunkon alkalmazni nem lehetne.
De igenis álljon sarkára a színiügyi bizottság s köve-
telje a községtől, hogy ha már képes volt ebbe a szin-
háznak csufolt képtelen alkotásu magtárba 28000 ko-
ronát vagy mennyit belevetni, szánjon rá még egy pár
ezer koronát s csináltasson ehhez a göréhoz való disz-
leteket.*)

Ismét kigyuladt hátánunk a láng Thalia oltárán
s ragyogó fényénél önkéntelenül megkapó, őszinte szív-
ből fakadó meleg szeretettel borult egymás karjába a
*) Valahogy azt is ne valami helybeligenievel csinál-
tassák és festessék. Szedő.

Szabad felolvasás.

Írta: tomosi Reiter Ferencz.

Folytatás:

Mint fiatal ügyvédofjár, este a várszínházból
jőve a siklóba szálltam. Kis várta egy szép, előkelő
hölgy ül le velem szemben, s alig hogy a vonat meg-
indult, nyakamba borult e szavakkal:

„Szédülök, kiesem, ugy-e nem haragszik, szabad
önbé fogodnom?”

„Hogyne, mondám, drága nagysága, csak tessék
belém kapaszkodni, önnek minden „szabad” és, mint a
szépnemnek mindenkor imádója — talán az illatos
parfüm által is elkábítva, még jobban magamhoz szo-
ritám a bájós angyalt.

Eppen bátoritani akartam, hogy ne féljen, hisz
oftalmum alatt áll, midőn az alsó állomáshoz érve, a
kalauz „kiszállni” kiáltása magunkhoz térített.

A hölgy szívességemet köszönve, puha kaosóira
nyomott kézcsoék után kíséretem visszautasításával ki-
nyilatkozta, hogy:

„Ön életemet menté, és ezért halás akarok lenni.”

Ezzel egy névjegyet csuszlatott kezembe, kije-
lentve, hogy tovább ne kísérem, mivel hintaja a lép-
csök alján vár reá.

A lépcsők felső fokán állva néztem a szép alak
után, kit egy inas két lovasba segített, s miután még
a kocsit ablakán kinézett, bucsut intett zsebkendőjével.

A kocsit a lánczidra ért, s én magamhoz térve,
a kíváncsiságtól üzetve, leugrottam a lépcsőfokokon,
egy lámpaszlop mellett teremve, a névjegyet elolvas-
tam. Az előlapon csak ennyi állott: Szabadi Lotti
a névjegy hátán pedig ez volt írva:

„Lépre mentél gimpli, jövőben nem fogod oly ha-
mar kiejteni a „szabad” szócskát. Nézz e perczen
órásra s örökké emlékezetes lesz e mai sikló uta-
zásod”

En önkénytelenül örámhoz kapok, s ime retten-
tes botrány és korrupció, az aranyóráim lánczostul
oda van.

No persze átkoztam a színházat, a siklót és a
végzetes „szabad” szócskát, ajkaimon e kiáltással „Pfüj
Lotti!” rohantam a robogó kocsit után a láncz hidra,
hol a jegyszédők elfogtak, kinyitván, hogy jegy
nélkül a hidon áthaladni nem szabad.

A „szabad” szócska már gyermekkoromban is sze-
repelt, amennyiben Sz. városban az elemi iskolákat
járva, egyizben tanítómánál. Iakásán megjelenve üzen-
tet kellett atyámtól átadni.

Kopogtattam s a „szabad” szóra a szobába lép-
tem, de mennyire megvoltam cémülve, midőn tanítóm
képéből kikelve, egy nagy léniával rontott réám, el-
kiáltva:

— „Te chlapecz! Hogy merted ide bejönni!?”

En erre halálra ijedten kijelentem:

— „Proszim peknye pan tanító ur, én azt hal-
lottam, hogy tetszett mondani „szabad”.

— „Igen, azt mondtam, de nem vedek, te mák-
virágod. Te csak akkor szemtelenkedj ide be, ha
azt kiáltom: „szlobod”.

Ez az Árpádkori tősgyökeres benyitó szó a fé-
lelemtől annyira rám ragadt, hogy otthon azt gyakran
használtam, emiatt a bérálás szentségében több izben
kellott részesülnöm.

A „szabad” és „nem szabad” szócska még a tót-
ban is gyakran használtatik.

Egyizben ily forma társalgást hallottam:
„Pocsujes ti Jano! Nye szlobod ijesztovaty; csera
bubnovaji, zse muszaj fizetovaty ten fejadó.

„Ja nye mám garas, ja nye platyim; nye bojsza
nyist, to je len taki trefo, ti vias, zse pan szlobabiró
jede dobri klapecz, len kceli ijesztovaty náz.

„Ja tak vravim:
„Nem szabad”! Nye szloboduo hudobnico esloveka
bantovaty!”

A „szabad” szócska a vasuti utazásban is szeren-
csétlenül ütött ki rám nevre.

N. N. perccs állomásról iparkodom a gyorsvonat
másodosztályába férőzni és szerencsémre az utolsó
szakaszban helyet találok, hol egy hölgy ült magában.

— Fővegelve e szavakkal lépek be:
— „Megengedi nagysád, hogy helyet foglalhassak?
Talán e helyek nincsenek elfoglalva?” „Szabad?”

A hölgy erre kijelenté:
— „Csak tessék kérem! „Szabad”! —
Holmimat elhelyezve leülök, s a sarokban üfő
hölgyre nézek, ki homlokát zsebkendőjébe temetve,
busan ül helyén.

Nem volnék fiatal ember, s az ördög nem aludna,
ha egy percig is túrném, hogy egy szép hölgygyel egy
szakaszban utazva szótlannul üljek.

Ezer bocsánat kérés mellett, kalapomat emelve
megszóllítam a hölgyet:

— „Talán beteg nagysád? Vagy időfájásban szen-
ved?”

— „Igen, válaszóla csengő hangon a hölgy, nagy
főfájásom van.”

(Folytatás következik.)

magyar közönség s a magyar színész. E szeretet me-
lengető talajából percz alatt kinőtt a lelkesedés, a fé-
nyes siker gyönyörű virága.

Bizva bizunk s hiszünk abban, hogy a jelenlegi
állapot mindkét részről állandó is marad s közönség
és színész, — ki-ki feladatához képest — teljes szív-
ből és lélekből oda fognak hatni, hogy midőn e saison
zárlatát megcsináljuk büszkén mondhatjuk el: Szarva-
son a szeretet ápolta, a lelkesedés, a dicsőség es a si-
ker övezte Thália oltárán a magyar színművészet ezer-
színű lángját.

— Mielőtt az egyes darabok előadásának részle-
tesebb ismertetését megkezdendők, nem mulaszthatjuk
felhívni a directió figyelmét arra nézve, miszerint a
szarvasi közönség nincs ahhoz hozzászokva, hogy egy
helyen ketten üljenek. A fizika a ma törvényét, hogy
egy helyen egy időben egy test lehet, sajnos egy helyre
szóló két jegy kiadásával sem lehet megdönteni. Egyes
páholyok közönségéhez pedig azon alázatos kérelemmel
fordulunk, kegyeskedjenek bizonyára nagy szellemessé-
gű megjegyzéseiket vagy halkabban, vagy a felvonás kö-
zölkben közölni egymással. A felvonás alatti hangos
megjegyzéseket hagyják meg a karzatnak, hiszen an-
nak ugyis ez az egyedüli souverain joga. Mi lesz be-
lőle, ha ezt is elveszik tőle?

Szombaton az operette személyzet mutatkozott be
telt ház előtt a San-Toyban, a imszerepben Szegedy
Zelmával. Értelmesen, finom színcézéssel énekelte Sidney
fülbemászó melódiáit csupán egyes kadenciáknál voltak
harmoniai zöngéi kissé falsehok, ügyes játékkal azon-
ban ezt a hibáját is helyre hozta.

Toaletti kifogástalan szépek voltak. Tempera-
mentumos Dudley volt Szelozstey. énekszámait azonban
gyenge hángja miatt igen érvényesülhettek. Szép
táncáért s-kszor megtapsolták. Kemény jól iskolázott,
tömör csöngésű baritonján elénekelt dalaival aratott
nem közönséges sikert. Úgyes Csulit creált Virág sok
tehetséget elérő diskret játékkal. Percel Carola
nyílt színen kapott sok tapsot gyönyörű táncáért. A
többi szereplők is kisebb szerepekben sikeresen járul-
tak hozzá a darab összhangzatos előadásához. A disz-
letezés ellen csupán az a kifogásunk volt miszerint el-
képzelné sem lehet, hogy egy császár — legyen az
kinézer — tróntermének egyik falát virágokkal be-
futtatott ház képezze.

Vasárnap a drámai személyzetnek volt a bemu-
tatkozója Herczeg Ferencz nagy sikerű színművében:
Ócskay brigadérosban. A kik ott voltak megértették,
hogy szerencsétlen választás volt ezt a darabot vasár-
nap estére tenni. Tessék ilyen alkalmakkor más zsá-
nerű darabokat adatni elő. A karzat minduntalan brut-
ális kacagása a leghatásosabb jeleneteknél s a föld
színről ennek folytán felhangzó püsszegés elterelte a
figyelmet s sokban elrontotta a különben mintaszerű
előadás hatását.

A czimszerepet Rajz creálta annyi érzéssel, olyan ge-
nialitással, a mely szinte bámulatos. Az ő sokoldalú
művészi kvalitásainak, a mely alegegyszerűbb eszközökkel
éri el szinte keresetlenül a legnagyobb sikert, fényes bi-
zonyossága volt Ócskay brigadéros megalakítása. Nem a
kritikus, hanem a legkompetensebb eszteticiai bíróság
a közönség ítélte így, mely már első megjelenését zajos
tapsviharral fogadta s aztán is, sokszor könnyező sze-
mekkel tapsolta meg Ócskay brigadéros művészi meg-
személyesítőjét. Méltó partnere volt és sikerének osz-
tályosa Holéczy, Tisza Ilona szerepében. Nagy drámai
erővel s kifejezéssel nyújtott alapos megfigyelésre valló
tanulmányt különösen az utolsó jelenetben, a midőn
a verpadra menő férjéért végbucst vesz, volt szép
alakítása valóban megkapó. Fábíán jó palócot nyújtott
s jóízű humorával sokszor kacagtatta meg a házat.
Szalkay Szörényi szerepében mutatta be tehetséges
voltát. Tüzzel s hatással játszotta meg Hetényi Jávor-
kát, nem különben szép alakítást mutatott be Szepessy
vicáriusában.

Guthy és Rákosi „Tartalékos férj“ című bohózata
tartotta derűtségben hétfőn este a házat.

A különben elég jó előadás értékeiből sokat le-
vont az egyesek szerep nem tudása miatti zökkenések.
Hol hamarabb vágta egymás szavába, mint a hogy
kellene volna, hol pedig — a hol a jelenet lényege
s csattanósága épen a párbeszédék gyors egymásba
folyásán alapszik nagy lézágok támadtak. A czimsze-
repet Kalmár játszotta volna, de kevés tudásával, cse-
kely képességeivel ez nem igen sikerült neki. Ugy
Szalkay (Bukovits) mint Virág (Oszkár) a legmegfele-
lőbb jellemvonásokkal látták el szerepeiket a nélkül,
hogy tulóztak volna s a sikerből nagy rész irandó az
ő részükre. Hetényi nagy tudással s óriási hatással
creálta meg Hólyag Tónit, Várady Juláu sima, termé-
zetes játékkal mutatkozott be Éva szerepében. Rajz

a tőle megszokott tehetséggel alakította meg Timárt
C. Vertán Anna mint Teréz játszott igen ügyesen. Jök
voltak még Fábíán, Holéczy, Szepessy.

Kedden Gárdonyi „A bor“ cz. darabja mért.
Kemény mint Baracs aratot szép sikert gondos, mar-
kans vonásokkal teli, érzésteljes játékkal, erős part-
nere volt Holéczy (Baracsné) csak egy hibája akadt.

A harmadik felvonás egyik legszebb jelenetében,
a midőn Baracsné lelkében a megvert asszony sértett
büszkesége és férje iránti szerelme küzd egymással,
kétyszer is elvette magát. A színjátszási művészet
első alap kelléke az idegek fölött való feljes uralom.
Csak egy mozdulat mely kissé feltűnő s mely nem a
jelenésbe való, agyonitá a leghatásosabb részletet a
mellett, hogy kínos visszatetszést is kelt. Hogy kép-
zelje magát bele a néző abba, a mi a színpadon tör-
ténik, hogy legyen az hatással róá, ha azt látja, hogy
a színész csak recitálja a szavakat, de a lelke, a szíve
mást érez, mint a mit ajka mond. Különben az egész
szereplő személyzetben valami nevető hangulát vonult
végig, a mi sokban elrontotta a hatást. Egyesek azt is
meg engedték maguknak, hogy a nyílt színpadról a
culissák mögé discuráltak. Nem tudjuk mi volt ennek
az oka, de könnyen félre lehet magyarázni az ilyesmit.
Hetényi Baracs Matyi rendkívül szép megajzolásáért
aratott nyílt színen is tapsot. Kedves, tüzről pattant
Rozit állított elénk Várady. Szepessy Göre szerepében
bizony nagyobb sikert is érhetett volna el. Annál sike-
resebben aknáztá ki Virág Durbints kacagtató szere-
pének humoros vonásait. Rajz mint Mihály nyújtott
gondos tanulmányt.

Szép számú közönség gyűlt egybe szerdán este
is a színlázba. A színpadon ez este a társalgást cul-
tíválták. A domborításokhoz egyáltalán nem tartozó
csevegések a legnagyobb kedé yességgel folytak a fest-
ett falak között. Legnagyobb sikerben Hetényinek volt
része, kinek coupléját vagy létszer is megújrázták.
Szegedy muzsikális pontossággal és bravuros könnyed-
séggel énekelte. Különösen tetszett a Szeleszteyvel éne-
kelt duett. Szelesztey sikkesen játszott s különösen
toaletti keltettek nagy hatást. Szalkay mint Dümbür-
gin aratott sikert jó alakításával. A kar a szokottnál
is gyengébb volt. A kókuszt tánc nagyon
tetszett, meg is ismételtették. A jelmezek jól festettek,
csak ha már az indiánus asszonyságok glacié keztyűt
huztak, lett volna az mind sötét barna, ne az egyik
hamuszürke, a másik kávészárga, — cz.

Csütörtökön Eugene Brient színműve „A bölcső“,
került színe. A szereplők közül kitűnt Holéczy Ilona
kit szép, érzelem teli játékaért nyílt színen is megtap-
soltak. Rajz Ödön nem játszott oly jól, mint azt tőle
már megszoktuk. Szeropét nem tanulta be kellően, já-
tekában nem volt élet, mit száraz declamáással töre-
kedett helyrepedetni. Kalmár Gyula ellenszenvesen, re-
tetenes ügyellenül játszott. A legizgalmasabb jelene-
tznél bámulatra méltó angol hidegvérrel adta szerepét
hangsúlyozása nem megfelelő, gesztusai szöglesek,
szóval ugy tűnt fel, mintha csak azt akarta volna be-
mutatni, hogyan lehet a legtökéletlenebbül játszani.
A többi szereplők C. Vertán Anna kivételével sikerrel
állták meg helyüket.

CSARNOK. Emléksorok.

*Megérdemled a boldogságot,
És nem leszel boldog soha!
Aki szereti a világot,
Azt végig veri ostora.
Ha segited az embereket:
Ők majd megcsalnak — hálakepen.
Tudom; tudom, volt benne részem!*

*Kigunyolt az, akit szerettem
Kivel jót tettem — nevetett.
Jelszavuk volt: gunyolni, csalni!
Az én szent igém: szeretet!
Húsz év igáját huztam még csak,
Bus sóhajjal járomba fogva —
Emléke: vér! nem rózsá bolkra!*

*Ki a jelen boldog ölebből
Virágos, rózsás mulkba lát,
Nem öreg, nem, bár a nagy idő
Feherre mosta szénhuját;
Az az öreg, ki ifjan öszül!
S homlokára barázdát véznek:
A csalódások, szenvedések!*

*Ha rózsát adsz — töviset várhatsz.
A kenyér helyett majd követ.
Akit magadhoz felemeltel,
Kacagva mélységbe lököl! . . .*

*S ha még egyszer eljönne Jézus,
Aki kérkednek szent hitével:
Követői — feszítenék fel!!*

*Szeresd, szeresd mégis az embert,
Ha érte tán meg is kövez.
Ki szeretetben él — nem hal meg!
Krisztusunk tanítása ez!
Ha engem rugott egy adósom?
S maga esett el? — felemeltem!
Szegényen megesett a lelkem!*

*. . . Megérdemled a boldogságot,
Mert jó a szíved szép leány.
És nem leszel boldog. Majd akkor,
Majd akkor gondoldj csak reám.
Jusson eszedbe, amit mondok:
Ki rózsát oszt — töviset várhat!
— Oh bár ne így lenne te nálad!?*
Gyökössy Endre.

Időjárási jelentés 1901. július 23-ig

Nap	Csapadék 24 ó. alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	kö- zép	
17		18.0	26.8	22.3	22.4	
18		21.6	31.5	21.0	24.7	
19		20.0	32.0	22.5	24.8	
20	0.2 eső	19.6	32.2	20.4	24.1	éjjel eső
21		19.4	27.0	17.2	21.2	
22		15.8	24.8	16.0	18.9	
23		15.6	24.2	18.4	19.4	

Szarvas 1901. júl. 24.

Plenczner Lajos

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

998
1901 végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

A szarvasi kir. járásbírósnak 1901. évi V.
446/1. sz. végzése folytán Dr. Szemző Gyula
ügyvéd által képviselt Schreyer I. cég vég-
rehajtató részére Stern Manóné végrehajtást szen-
vedett ellen 514 K 66 f. követelés s jár. ere-
jég elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmá-
val alperestől lefoglalt és 917 K 90 f-re. becsült
ingóságokra a szarvasi kir. járásbírósnak
1901 V. 446/2. sz. végzésével a további eljárás
elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglal-
tatók követelése erejéig is, amennyiben azok
kielégítési jogot nyertek volna Szarvason, a Köz-
ponti szállodában leendő megtartására határidőül
1901. évi augusztus hó 28 nap-jának délután 3
órját kitűzöm, a mikor a bíróság lefoglalt bu-
torok, lovak, hintó, borok s egyéb ingóságokat
a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett,
szükség esetén bécsáron alul is el fogom adni.

Felhívom tehát mindazokat, kik az elárve-
rendő ingóságok vételárából a végrehajtató kö-
vetelését megelőző kielégítettséghez jogot tartaná-
nak, a mennyiben részükre a foglalás korábban
eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyző-
könyvből ki nem tűnnek, hogy elsőbbségi be-
jelentéseiket az árverés megkezdéseig nálam irás-
ban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne
mulasszák.

Kelt Szarvason, 1901. évi aug. hó 14-én.

Magyar Mihály,
kir. bírósági végrehajtó.

8255
I. 1901.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXII. t. cz. 33. §-a alapján köz-
hírré tétetik, miszerint a választás alá nem eső községi
képviselők névjegyzéke f. évi szeptember hó 1-től 5-ig
bezárólag a község háza tanács termében közzemlére
ki lesz téve s hogy ezen névjegyzék ellen 15 nap alatt
a vármegye alispánjához lehet felelkezni.

Szarvason, 1901. augusztus 24-én.

Az előjárók nevében.

Salacz József,
első jegyző.

Melis János,
bíró.

